

REKABET HUKUKU SERTİFİKA PROGRAMI XIV

14 Ekim – 26 Kasım 2023

Rekabet hukuku, piyasa ekonomisinin sağlıklı bir şekilde işlemesi için vazgeçilmez hukuk dallarından biridir. Bu hukuk dalı, günümüzde dağıtım anlaşmaları, birleşmeler, fiyatlandırma politikaları ve iş birliği anlaşmaları gibi pek çok ticari işlemi yakından ilgilendirmekte ve düzenlenen piyasalar dahil olmak üzere, ekonominin her alanında yaygın bir şekilde uygulanmaktadır. Bu nedenle, rekabet hukuku hakkında bilgi sahibi olmak, günümüzde başta avukatlar olmak üzere, yöneticiler ve üst düzey çalışanlar açısından son derece önemlidir.

Bu sertifika programının amacı, katılımcılara Türk rekabet hukukunu, bu hukuk dalının ekonomik temellerini ve pratik uygulamasını da dikkate alarak aktarmaktır. Bu şekilde, katılımcıların bu hukuk dalını kavramaları ve pratikte karşılaşılan rekabet hukuku sorunları karşısında, çözüm geliştirme becerisi kazanmaları hedeflenmektedir.

Programın Konusu

Rekabet Hukuku Sertifika Programı, Türk pozitif rekabet hukukunu konu edinmektedir. Bu çerçevede esas itibarla Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un getirdiği maddi ve usuli hükümler ele alınacaktır. Kanun hükümleri, ikincil düzenlemeler ve gelişmekte olan içtihatlar, konuyla ilgili uzmanlar (avukatlar ve akademisyenler) tarafından teorik ve uygulama boyutu ile aktarılacak ve yasaklayıcı normların çizdiği çerçeve Rekabet Kurulu kararlarından örnekler ile izah edilecektir.

Programın Yapısı

Program, her biri ayrı bir konunun anlatıldığı 17 modülden oluşmaktadır. Bu modüller ortalama 3 saatidir. Modüller ile ilgili kaynaklar (sunum dosyası, ders notları, ilgili makaleler, pozitif hukuk metinleri), programın başlangıcında ve/veya derslerden önce katılımcılara ulaştırılacak ve bu şekilde katılımcıların derslere daha aktif bir şekilde katılımları sağlanacaktır. **Program çevrim içi olarak gerçekleştirilecektir.**

Program sonunda sınav yapılacak ve başarılı olan katılımcılara başarı sertifikası, başarılı olmayan katılımcılara ise katılım sertifikası verilecektir. **Sertifikalar dijital olarak düzenlenecektir. Sınavdan 60 puan (100 üzerinden) alanlar başarılı sayılır. Sertifikaya hak kazanmak için 17 modülden 15'ine katılım göstermek zorunludur.**

Program sonundaki sınav, İstanbul Bilgi Üniversitesi Santral İstanbul Kampüsü'nde fiziki olarak yapılacaktır. Yalnızca programa İstanbul dışından katılan katılımcılara sınava çevrim içi katılma imkânı sağlanacaktır.

Program Süresi

Programdaki modüller (12. modül hariç olmak üzere) her hafta cumartesi ve pazar günleri, 10.00-13.00 saatleri arasında yapılacaktır. 12. modül ise 14.11.2023 tarihinde, Salı günü 19.00-21.00 saatleri arasında akşam dersi olarak yapılacaktır. 16. ve 17. modüller ise ikişer saat olarak 26.11.2023 tarihinde yapılacaktır. Toplamda 44 saatten oluşan 17 modül, 7 haftalık bir zaman içerisinde çevrim içi olarak işlenecektir. Program 14 Ekim 2023 tarihinde başlayacaktır.

Programa Kimler Katılabilir?

Sertifika programı temel olarak rekabet hukuku ile ilgilenen avukatlar/stajyerler, öğrenciler ve rekabet hukukunun kurallarına muhatap olan profesyonellere yöneliktir. Bu anlamda programa katılmak için hukuk lisansına sahip olmak şart değildir.

Kayıt ve Ücret Bilgisi

Programa kayıt ücreti 17.000 TL'dir. Ancak 8 Eylül 2023 tarihine kadar %40 erken kayıt indirimi uygulanacaktır. Bu kapsamda, erken kayıt dönemi katılım ücreti 10.200 TL'dir. Erken kayıt dönemi sona erdikten sonra ise stajyer avukatlara %20, İstanbul Bilgi Üniversitesi mezun ve öğrencilerine %25 indirim uygulanacaktır. **Bahsi geçen indirimlerden hiçbirisi başka bir indirimle birleşmemektedir.**

Program Koordinatörü

Prof. Dr. Kerem Cem Sanlı

Öğretim Kadrosu

Sertifika programında ders veren öğretim görevlileri, ağırlıklı olarak akademisyenlerden oluşmaktadır. Bununla birlikte, uygulama boyutuna ilişkin pratik bilgi ve becerilerin kazandırılması amacıyla, uygulamada çalışan avukat ve danışmanlar da programda görev alacaktır. Programın öğretim kadrosu aşağıdaki gibidir.

Prof. Dr. Kerem Cem Sanlı (İstanbul Bilgi Üniversitesi Hukuk Fakültesi)
Doç. Dr. Kadir Baş (Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi)
Doç. Dr. Emin Köksal (Bahçeşehir Üniversitesi İktisadi İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi)
Doç. Dr. Gamze Aşçıoğlu Öz (ODTÜ İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi)
Dr. Pınar Artıran (İstanbul Bilgi Üniversitesi Hukuk Fakültesi)
Dr. Muzaffer Eroğlu (Boğaziçi Üniversitesi Hukuk Fakültesi)
Ar. Gör. Buğra Kesici (İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi)
Av. Şahin Ardiyok (Balcıoğlu Selçuk Ardiyok Keki Avukatlık Ortaklığı)
Av. Haluk Arı (Arı Avukatlık Bürosu)
Av. Burcu Can (Kia Avrupa, Uyum ve Regülasyon Yöneticisi)
Av. Dr. Gönenç Gürkaynak (ELİG Gürkaynak Avukatlık Bürosu)
Av. Mert Karamustafaoğlu (Erdem & Erdem Hukuk Bürosu)
Gökşin Kekevi (Özay Hukuk Bürosu)
Av. Hakan Özgökçen (Esin Avukatlık Ortaklığı)
Av. Orhan Ünal (Aslan Hukuk Bürosu)

PROGRAM (14 Ekim – 26 Kasım 2023)

1. HAFTA

1. Modül: 14.10.2023

Antitröst Ekonomisi (3 saat)

Doç. Dr. Emin Köksal (Bahçeşehir Üniversitesi İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi)

İlk modül rekabet hukukunun iktisadi teorisine ayrılmıştır. Bu modülde, iktisadi açıdan (endüstri iktisadi) rekabet hukukunun varlık nedeni izah edilecek ve tekel, kartel, oligopol, piyasa gibi temel bazı kavramlara ekonomi teorisinin nasıl yaklaştığı açıklanacaktır. Bu modülün temel amacı, katılımcıların rekabet hukukunun gerektirdiği temel bazı iktisadi kavramlar ile tanıştırılmasıdır.

2. Modül: 15.10.2023

Rekabet Hukukuna Giriş ve Temel Kavramlar (3 saat)

Prof. Dr. Kerem Cem Sanlı (İstanbul Bilgi Üniversitesi Hukuk Fakültesi)

Bu modülde, rekabet hukuku uygulamasının gerektirdiği temel hukuki kavramlar ele alınacaktır. Öncelikle rekabet hukukunun tarihi gelişiminden bahsedilecek ve Türk hukukundaki konumu ve diğer bazı hukuk dalları ile olan ilişkileri açıklanacaktır. Akabinde ise, Kanun'un ilk üç maddesi temelinde, ilgili piyasa, teşebbüs ve teşebbüs birliği gibi bazı rekabet hukuku kavramları izah edilecektir. Bu modülün amacı, katılımcılara rekabet hukukunun maddi normları ve temel kavramlarının tanıtılmasıdır.

2. HAFTA

3. Modül: 21.10.2023

Rekabet Kurumu'nun İnceleme ve Araştırmalarında Usul ve Yaptırımlar (3 saat)
Av. Haluk Arı (Arı Avukatlık Bürosu)

Bu modülde Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'da öngörülen inceleme usulü ve özellikle Kurum'un yetkileri ele alınacaktır. Bu bağlamda, Kurulun bilgi isteme ve yerinde inceleme gibi şirketler için önemli olan ve ceza alınmasına da neden olan araştırma yetkilerinin ele alınmasını takiben, karar alma süreci ve bu sürecin sonundaki idari yaptırımlar anlatılacaktır. Özellikle Ceza Yönetmeliği çerçevesinde cezaların nasıl belirlendiği incelenecektir.

4. Modül: 22.10.2023

Yatay Anlaşmalar I: Karteller (3 saat)
Gökşin Kekevi (Özay Hukuk Bürosu)

Bu modülde, Kanun'un 4. maddesine giriş yapılacak ve öncelikle rekabeti sınırlayıcı anlaşma ve uyumlu eylem kavramları açıklandıktan sonra, kartel kavramı üzerinde durulacaktır. Bu bağlamda özellikle kartellerin nasıl ortaya çıkarıldığı, kartellerle mücadelede nasıl bir yöntemin izlendiği, ekonomik analizin kartellerin ortaya çıkarılmasındaki rolü ve son olarak da Rekabet Kurulunun kartellere karşı uyguladığı politika hakkında değerlendirme yapılacaktır.

3. HAFTA

5. Modül: 28.10.2023

Yatay Anlaşmalar II (1 saat)
Doç. Dr. Kadir Baş (Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi)

Bu modülün konusu karteller dışında kalan rakipler arasındaki (yatay) anlaşmaların rekabet hukukunda nasıl bir analize tabi olduğudur. Bu bağlamda bazı temel yatay anlaşma örnekleri tahtında, bu anlaşmaların Rekabet Kurulu tarafından ele alınışında hangi hususların ön plana çıktığı inceleme konusu yapılacaktır.

6. Modül: 28.10.2023

Muafiyet Sistemi (2 Saat)
Doç. Dr. Kadir Baş (Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi)

Muafiyet, Kanun'un 4. maddesinin ayrılmaz bir parçasıdır. Bu anlamda, rekabeti sınırlayıcı anlaşmaların ne zaman ve neden yasaklandığı, muafiyet hükmü göz önünde tutulmadan anlaşılamaz. Modülde, muafiyetin varlık nedeni, uygulanma şartları ve türleri açıklandıktan sonra, Rekabet Kurulu'nun çıkardığı bazı grup muafiyet tebliğleri hakkında değerlendirmeler yapılacaktır.

7. Modül: 29.10.2023

Dikey Anlaşmalar (3 saat)
Prof. Dr. Kerem Cem Sanlı (İstanbul Bilgi Üniversitesi Hukuk Fakültesi)

Rekabetin Korunması Hakkında Kanun, sadece rakipler arasındaki anlaşmalara değil aynı zamanda ekonomik sürecin farklı aşamalarında faaliyet gösteren teşebbüsler arasındaki anlaşmalara da uygulanır. Bu bağlamda rekabet hukukunun üretici ile dağıtıcı, dağıtıcı ile perakendeci arasındaki anlaşmalara nasıl uygulandığı, bu modülün konusudur. Tabiatıyla bu inceleme, 2002/2 sayılı Tebliğ'in öngördüğü düzenlemeler ve Dikey Anlaşmalara İlişkin Kılavuz'daki güncellemeler çerçevesinde ele alınacak ve ayrıca Rekabet Kurulu'nun dikey anlaşmalara dair yaklaşımı hakkında da bazı ipuçları verilecektir. Modülde özellikle son dönemde ortaya çıkan yeni dağıtım ilişkileri ve bu bağlamda organize perakende ve internet perakendeciliğinin (dijital platformların) neden olduğu sorunlara da yer verilecek ve bunların rekabet hukukundaki yansımaları üzerinde durulacaktır.

4. HAFTA

8. Modül: 04.11.2023

Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 6. Maddesine Giriş ve Sömürücü Uygulamalar (3 saat)

Dr. Muzaffer Eroğlu (Boğaziçi Üniversitesi Hukuk Fakültesi)

Bu modülde, hâkim durumun kötüye kullanılmasının düzenlendiği 6. maddeye giriş yapılacak ayrıca hâkim durumun sömürücü kötüye kullanma hallerinden birisi olan tekeli fiyatlandırma incelenecektir. Bu bağlamda önce 6. maddenin hangi davranışları düzenlediği ele alınacak, bu madde ile 4. madde arasındaki ilişki incelenecektir. Akabinde, hâkim durum, birlikte hâkim durum ve kötüye kullanma kavramları izah edilecek ve Rekabet Kurulu kararlarında bu kavramların nasıl tezahür ettiği üzerinde durulacaktır.

9. Modül: 05.11.2023

Dışlayıcı Kötüye Kullanma I: Yıkıcı Fiyatlandırma ve İndirim Sistemleri (3 saat)

Av. Şahin Ardiyok (Balcıoğlu Selçuk Ardiyok Keki Avukat Ortaklığı)

Bu modülde kötüye kullanmanın temel tipi olan dışlayıcı bazı fiyat uygulamaları açıklanacaktır. Yıkıcı fiyatlandırma ile fiyat sıkıştırması uygulamaları arasındaki ilişki incelendikten sonra, özellikle son zamanlarda fiyat sıkıştırmasının yaygın bir şekilde görüldüğü, telekomünikasyon sektöründen bazı uygulama örnekleri verilecektir. Keza hâkim durumdaki teşebbüsler açısından önemli riskler doğuran, indirim uygulamalarına dair rekabet hukukunun temel çerçevesi izah edilecektir.

5. HAFTA

10. Modül: 11.11.2023

Dışlayıcı Kötüye Kullanma II: Ayrımcı Uygulamalar ve Mal Vermeyi Reddetme (3 saat)

Av. Orhan Ünal (Aslan Hukuk Bürosu)

Kanun'un 6. maddesine dair en fazla yapılan şikâyet, hâkim durumdaki teşebbüsün ayrımcı uygulama yaptığına ilişkindir. Bu modülde ayrımcılık türleri incelendikten sonra, başta ayrımcı fiyatlandırmalar olmak üzere bu uygulamalara dair Rekabet Kurulu'nun temel yaklaşımı izah edilecek, takiben; dışlayıcı bir kötüye kullanma hali olan ve sözleşme yapma zorunluluğu öngören mal vermeyi reddetme kavramı Rekabet Kurulu kararları çerçevesinde ele alınacaktır.

11. Modül: 12.11.2023

Yoğunlaşma Denetimi (3 saat)

Av. Hakan Özgökçen (Esin Avukatlık Ortaklığı)

Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi, kontrol değişikliğine yol açan birleşme ve devralmaların Rekabet Kurumu'na bildirilmesini ve izin alınmasını şart kılmaktadır. Derste birleşme ve devralma kavramları açıklandıktan sonra, 2011 yılında yürürlüğe giren Birleşme Tebliği ışığında hangi birleşmelerin izne tabi olduğu, bildirimin nasıl yapılması gerektiği ve değerlendirmede dikkate alınan hususlar ele alınacaktır.

12. Modül: 14.11.2023

Yoğunlaşmaların Denetiminde İnovasyona Dayalı Zarar Teorileri (2 saat)

Av. Dr. Gönenç Gürkaynak (ELİG Gürkaynak Avukatlık Bürosu)

İnovasyon, yeni bir üretim fonksiyonunun oluşturulması, yeni ürün veya hizmetlerin icat edilmesi veya geliştirilmesi şeklinde tanımlanabilir. Bunun yanında inovasyon, mevcut ürün veya hizmetlerin iyileştirilmesi, bunların kullanımında yeni yöntemlerin tanıtılması ya da yeni yaklaşımlar aracılığıyla yeni sektörlerin kurulmasını da tetikleyebilir. Dolayısıyla inovasyonun teşvik edilmesi, azami ölçüde önem teşkil etmektedir.

İnovasyona dayalı pazarlardaki birleşme devralma işlemleri ile ilgili genel ve peşin hükümlü varsayım, söz konusu işlemlerin inovasyonu azalttığı yönündedir. Ancak bu peşin hükümlü varsayımın aksine, yoğunlaşma işlemleri belirli durumlarda inovasyonun ortaya çıkabilmesi için gerekli olan unsurun ta kendisidir.

Bu çerçevede rekabet otoritelerinin inovasyon odaklı pazarlardaki birleşme devralma işlemlerine dair yürüttüğü incelemeler de inovasyon perspektifinden ilgili pazarın özelliklerini bütünüyle dikkate almalıdır. Otorite öncelikle tarafsız bir başlangıç noktasından yola çıkmalıdır. Özellikle, ispat yükünün işlem taraflarına geçirilmesi hususunda acele edilmemelidir. Zira tarafların pazarın bütününe dair kapsamlı bilgi sahip olması beklenemeyecektir. Bu donanımına sahip olması gereken de, incelemeyi yapan otoritenin ta kendisidir. Bununla beraber işlemin beraberinde getirdiği kısa dönemli etkilerdense, pazarda inovasyona dair doğacak uzun dönemli etkilerin de ne denli önemli olduğu dikkate alınmalıdır. Süreç inovasyonu etkileri ve inovasyonun maliyet etkinliği doğurucu unsurları inovasyon merkezli zarar teorileri geliştirilirken dengeleyici olarak yerini bulabilmiş değildir ve bu iki alana da özellikle odaklanması gerekmektedir.

Bu kapsamda bu modül, inovasyonun önemini ve inovasyonu teşvik etmek adına, otoritelerin inovasyon odaklı yoğunlaşmaları değerlendirirken dikkate alması gereken unsurları tartışmayı amaçlamaktadır.

6. HAFTA

13. Modül: 18.11.2023

Rekabet Kurulu Kararlarının Yargısal Denetimi (3 saat)

Doç. Dr. Gamze Aşçıoğlu Öz (ODTÜ İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi)

Bu modülde Rekabet Kurulu kararlarının yargı denetimi ele alınacaktır. Rekabet Kurulu kararlarına karşı açılan iptal davaları, idari yargı organlarının verdiği iptal ve yürütmeyi durdurma kararları çerçevesinde yargı kararlarının gereklerinin yerine getirilmesi sırasında RKHK'nın uygulanmasına ilişkin olarak ortaya çıkan çeşitli meseleler bu modülde ele alınmaktadır. Ayrıca Rekabet Hukukunun uygulanmasında idari yargı-adli yargı ilişkisi üzerinde durulmakta, mahkeme kararlarının Rekabet Hukukunun gelişimindeki yeri tartışılmaktadır.

14. Modül: 19.11.2023

İthalatta Haksız Rekabet (Damping ve Sübvansiyon) ve Rekabet Hukuku İlişkisi (2 saat)
Dr. Pınar Artıran (İstanbul Bilgi Üniversitesi Hukuk Fakültesi)

Dış ticarette rekabetin artmasıyla birlikte, anti-damping, telafi edici vergi ve genel korunma önlemi gibi ticaret politikası savunma araçları daha fazla kullanılır olmuştur. Bu hukuki savunma önlemleri, firmaları ve yerli sanayiye haksız rekabete karşı korumak amacıyla getirilmiş olsa da bazen ülkelerin, ulusal sanayileri üzerindeki rekabet baskısını azaltmasının aracı olarak kullanılmaktadır. Son yıllarda bu ikinci tür kullanımı gitgide yaygın hale getirmektedir. Bu modülde, WTO ve İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi mevzuatı çerçevesinde dış ticaretteki hukuki savunma araçları, rekabet hukuku ile ilişkisi tartışmaya açılacaktır.

7. HAFTA

15. Modül: 25.11.2023

Düzenlenen Piyasalarda Rekabet: Telekom, Enerji ve Ödeme Hizmetleri Örneği (3 saat)
Av. Mert Karamustafaoğlu (Erdem & Erdem Hukuk Bürosu)

Bu modülde, öncelikle düzenlenen sektörler arasında yer alan şebeke endüstrileri ele alınacaktır. Enerji ve telekomünikasyon pazarları hem şebeke endüstrileri içinde en gelişmiş sektörler olması hem de rekabet hukuku uygulamaları açısından sıklıkla gündeme gelmesi açısından önem taşınacaktır. Rekabet Kurumunun özellikle elektrik ve akaryakıt sektörlerindeki önemli kararları düzenlenen sektörlerde rekabet hukuku uygulamalarının nasıl yürütüldüğü konusunda en iyi örnekler arasındadır.

Ayrıca son dönemde, Rekabet Kurumunun enerji sektörü dışında, hızlı bir değişim ve büyüme içinde olan pazarlara da yoğun ilgi gösterdiği bilinmektedir. Rekabet Kurumu; ödeme hizmetleri, e-pazaryerleri ve e-ticaret gibi hızlı gelişen alanlarda sayısız inceleme yürütmesinin yanında, çeşitli raporlar da yayımlamıştır. Bu modülde Rekabet Kurumunun e-pazaryerleri ve ödeme hizmetleri konusundaki raporlarına da bu kapsamda yer verilecektir.

16. Modül: 26.11.2023

Rekabet Hukukunda İspat (2 saat)
Av. Burcu Can (Kia Avrupa, Uyum ve Regülasyon Yöneticisi)

Maddi rekabet hukukunun ne şekilde yorumlandığı kadar, gerçeğin ortaya çıkarılması adına olgu ve vakaların ispat edilmesi de uygulamada büyük önem taşımaktadır. Rekabet hukuku ihlallerinin genellikle gizli olması, ekonomik bağlam ile ilgisi, ispatın yapılmasında hangi araçların ne şekilde kullanılacağı sorununu doğurmaktadır. Bu bağlamda her ne kadar Rekabet Kurumu'nun yerinde inceleme ve bilgi isteme yetkileri olsa da neredeyse

her rekabet hukuku ihtilafında ispat standartları ayrıca tartışma konusu olmakta, Kurum'un ispat yükünü doğru bir şekilde yerine getirip getirmediği hususunda tereddüt yaşanmaktadır. Bu konu, bilhassa son dönemdeki bazı dosyalarda gözle görünür hale gelmiştir. İşte bu modülde bu sorulara yanıt aranacaktır. Bu bağlamda ispatın ne olduğu, rekabet hukukunda aranması gereken ispat standardının ölçüsü, bunun hangi araçlar (yazışma delilleri ve/veya ekonomik deliller) ile sağlanacağı ve pratikte Kurul'un ve idari yargının konuya nasıl yaklaştığı eleştiren bir bakış açısı ile anlatılacaktır.

17. Modül: 26.11.2023

Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un İhlal Edilmesinin Özel Hukuk Alanındaki Sonuçları (2 saat)

Ar. Gör. Buğra Kesici (İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi)

Bu modülde Kanun'un ihlal edilmesi neticesinde özel hukuk sonuçları bağlamında uygulama alanı bulan geçersizlik ve haksız fiil sorumluluğu konuları ele alınacaktır. Kanun'un temel yaptırım sistemi idari yaptırımlar üzerine kurulu olmasına rağmen, özel hukuk yaptırımları da etkili ve caydırıcı olma potansiyeline sahiptir. Bu modülün temel amacı, rekabet hukuku ile özel hukukun temel kavram ve kurumları arasındaki ilişkinin kurularak, geçersizlik ve haksız fiil sorumluluğunun ne zaman ve hangi şartlar altında gündeme geleceğinin incelenmesidir. Bu bağlamda yasaklayıcı hükümlerin ihlali ekseninde geçersizliğin hukuki niteliği ve sonuçları temel hatlarıyla ele alındıktan sonra tazminat sorumluluğunun ana esasları irdelenecektir. Tazminat sorumluluğu bağlamında ön sorun olarak sorumluluğun hukuki niteliğinin tartışılmasını takiben özellikle üç katına kadar tazminata hükmedilmesinin koşulları, müteselsil sorumluluk, zamanaşımı, Kurul ile adli mahkemeler arasındaki ilişki, bu bağlamda *de minimis*, taahhüt ve uzlaşmanın özel hukuk sorumluluğuna etkisi, davacı ve davalı sıfatı ve ispat faaliyeti üzerinde durulacaktır.